

JAARPLAN EN BEGROTING 2023

Meerjarenbegroting tot en met 2027

SCHOOLBESTUUR L&E

Voortgezet Onderwijs

Auditcommissie Behandeld 9 november 2022	Directeur-bestuurders Vastgesteld 30 november 2022	Algemeen Bestuur Goedgekeurd 30 november 2022

Inhoud

Inleiding	3
1. Beleidsplan VO 2023	4
A Onderwijs nu en straks	4
B Personeel	6
C Voorzieningen up-to-date	9
D Regionale samenwerking versterken	11
2. Schoolgegevens	14
2.1. Ontwikkeling leerlingaantallen	14
2.2. Instroom van leerlingen	14
2.3. Prognose leerlingaantallen	15
3. Meerjarenbegroting 2023-2027	16
3.1. Samenvatting meerjarenbegroting en begrote resultaatverdeling	16
3.1.1. Vereenvoudigde bekostiging	17
3.1.2. Nationaal Programma Onderwijs	20
3.2. Gedetailleerde meerjarenbegroting	21
4. Toelichting meerjarenbegroting 2023-2027	25
4.1. Baten	25
4.2. Lasten	27
5. Continuïteitsparagraaf	31
5.1. Financiële kengetallen	31
5.2. Risico-inventarisatie	31
6. Bestuursbesluit	34

Inleiding

Voor u ligt het jaarplan en de begroting 2023 van Het Hogeland College. Dit jaarplan maakt onderdeel uit van de begroting van Stichting Lauwers en Eems.

Deze begroting is na zorgvuldige afweging door en met alle betrokkenen opgesteld. In het eerste hoofdstuk wordt het jaarplan 2023 gepresenteerd. Dit jaarplan is afgeleid uit het koersplan van Het Hogeland College, waarin voor de komende jaren een ontwikkelrichting is bepaald. Jaarlijks worden door de schoolleiding de specifieke speerpunten en de te behalen resultaten vastgesteld.

Als motto voor het jaarplan is dit jaar gekozen voor:

Bouwen aan de school van straks!

Met als speerpunten:

A Onderwijs op weg naar straks

B Personeel op weg naar straks

C Voorzieningen up-to-date

D Regionale samenwerking versterken

Het schooljaar 2022-2023 is het eerste van de driejarige transitieperiode waarin Het Hogeland College bouwt aan de school van straks: twee voorbereidingsjaren en het eerste invoeringsjaar. Voorwaardelijk voor een goede start in het schooljaar 2024-2025 is dat we het onderwijsconcept voor Het Hogeland College als geheel gezamenlijk formuleren en voor alle leerroutes (vmbo, havo, vwo) in onderbouw en bovenbouw op alle locaties concreet maken. Het hoeft dan nog niet volledig te zijn uitgewerkt: aan het einde van het schooljaar 2023-2024 is alleen het eerste leerjaar startklaar. Zo kiezen we dus voor een groeimodel: in het eerste jaar van invoering beginnen we in klas 1 en bereiden we het tweede leerjaar voor. Van daar af komt er dan steeds een leerjaar bij. Dit geeft ons de gelegenheid om het programma zorgvuldig uit te werken en om gaandeweg in te spelen op de ervaringen die we met onze leerlingen opdoen in de eerste invoeringsjaren.

Tegelijkertijd werken we aan professionalisering (individuele medewerkers, teams, schoolleiding en de organisatie als geheel) en aan de voorzieningen die nodig zijn om van de school van straks een succes te maken. Zo geven we meteen ook vorm en inhoud aan de doelen van het Nationaal Programma Onderwijs: niet alleen gericht op de korte termijn (het bijsturen van de Corona-effecten voor individuele leerlingen en groepen), maar tegelijk ook op het ontwikkelen van duurzaam kwalitatief sterk en thuisnabij onderwijs voor leerlingen op Het Hogeland.

De leerlingaantallen komen in hoofdstuk 2 aan bod. Onze school ligt in een krimpgebied. Er zijn verschillende instrumenten om tot een prognose van het leerlingaantal te komen. De prognoses, de bijbehorende uitgangspunten en onze berekening worden toegelicht.

De meerjarenbegroting 2023-2027 wordt gepresenteerd in hoofdstuk 3 en toegelicht in het vierde hoofdstuk. Hier wordt ook de koppeling tussen de jaarplannen en de begroting gemaakt.

De belangrijkste risico's lichten we in het vijfde hoofdstuk toe. Door bij de meerjarenbegroting ook de financiële kengetallen te prognosticeren kijken we of we eventuele risico's kunnen opvangen.

Namens Het Hogeland College,

Mevr. drs. A.A.M. Schaafsma

Directeur-bestuurder

Beleidsplan VO 2023

Motto	Bouwen aan de school van straks
Speerpunten	A Onderwijs op weg naar straks B Personeel op weg naar straks C Voorzieningen up-to-date D Regionale samenwerking versterken

A Onderwijs op weg naar straks

<i>Doel</i>
<p>De ambitie van Het Hogeland College is het bieden van kwalitatief sterk, thuisnabij onderwijs met rijke keuzemogelijkheden voor de leerlingen van Het Hogeland, onderwijs dat motiverend is voor leerlingen én docenten, en dat gerealiseerd kan worden bij een teruglopend leerlingenaantal. Met het onderwijs in de school van straks wil Het Hogeland College, net als nu, op alle locaties de leerlingen maximale ontwikkelkansen blijven bieden in een stabiele en veilige leeromgeving, met ruimte voor het individu en aandacht voor elkaar, in verbondenheid met partners in de regio.</p> <p>Voor het onderwijs in de school van straks zijn zeven ontwerpcriteria benoemd. Met deze criteria werken we toe naar een ontwikkelgericht onderwijsconcept, waarin leerdoelen in een context staan en geïntegreerd worden aangeboden. Dit onderwijsconcept geldt voor Het Hogeland College als geheel. Bij het uitwerken ervan trekken alle vestigingen samen op, maar er is ruimte voor accentverschillen, rekening houdend met de specifieke situatie per vestiging, om op deze wijze maximaal gebruik te maken van de kansen die zich voordoen in de directe omgeving en om maximaal in te spelen op specifieke behoeftes van de leerlingenpopulatie per vestiging. In het schooljaar 2022-2023 streven we ernaar voldoende greep te krijgen op het onderwijsconcept om invoering in het eerste leerjaar in 2024-2025 mogelijk te maken.</p>

1	Kwaliteitszorg in het dagelijkse onderwijsproces
---	--

	<i>Beleidsvoornemen</i>
1.1	NPO: Corona-effecten bijsturen
	<i>Actie en resultaat</i>
	<p><i>Actie</i></p> <p>De Corona-effecten blijven nog invloed uitoefenen op de dagelijkse schoolpraktijk in de vorm van eventuele leerachterstanden en/of sociaal-emotionele problematiek bij leerlingen en groepen. Deze effecten sporen we op en lossen we op door het dagelijkse onderwijsproces in te richten op het bijsturen ervan: de analyse aanscherpen, het onderwijsprogramma (tijdelijk) aanpassen en individueel maatwerk bieden, zoveel en zo lang als het nodig is om al onze leerlingen op koers te krijgen/houden in hun ontwikkeltraject en hun leerproces.</p>

	<i>Beleidsvoornemen</i>
1.2	Aandachtspunten onderwijskwaliteit per vestiging
	<i>Actie en resultaat</i>
	<p><i>Actie</i></p> <p>In de beleidsplannen per vestiging zijn aandachtspunten voor de onderwijskwaliteit benoemd, die voor het lopende schooljaar actueel zijn.</p>

	<i>Beleidsvoornemen</i>
1.3	Systematiek van kwaliteitszorg op het punt van onderwijs
	<i>Actie en resultaat</i>
	<p><i>Actie</i></p> <p>In het schooljaar 2022-2023 werken we verder aan het systematiseren van de kwaliteitszorg op het punt van onderwijs in de vorm van een zorgvuldige PDCA-cyclus. Aandachtspunten voor dit schooljaar zijn in elk geval: systematische resultatenanalyse door docenten/vaksecties met -waar nodig- de uitwerking van een concreet plan van aanpak, lesbezoek met aandacht voor formatief handelen, coaching en samenwerkend leren (de ontwerpcriteria die dit jaar centraal staan in professionalisering).</p>

2	Onderwijsconcept
	<i>Beleidsvoornemen</i>
2.1	Pilots
	<i>Actie en resultaat</i>
	<p><i>Actie</i></p> <p>In de loop van het schooljaar 2022-2023 worden op alle locaties pilots uitgevoerd om verschillende (vorm)aspecten van het onderwijsconcept voor de school van straks in de praktijk te toetsen. De pilots worden voorbereid door ontwikkelgroepen onder leiding van de docenten uit de regiegroep voor de school van straks en uitgevoerd door het hele team van een vestiging in de derde periode van het schooljaar (de eerste maanden van 2023).</p>

	<i>Beleidsvoornemen</i>
2.2	Werken met de ontwerpcriteria
	<i>Actie en resultaat</i>
	<p><i>Actie</i></p> <p>De ontwerpcriteria voor het onderwijs in de school van straks vormen uiteraard de basis voor de pilots die zullen worden uitgevoerd, maar docenten kunnen er ook binnen de reguliere onderwijspraktijk in de school van nu mee aan de slag. In het professionaliseringsaanbod staan dit jaar drie ontwerpcriteria centraal: coaching, formatief handelen, samenwerkend leren. Deze docentvaardigheden worden niet alleen theoretisch behandeld, maar ook in de onderwijspraktijk uitgevoerd.</p>

	<i>Beleidsvoornemen</i>
2.3	Onderzoek ondersteuningsbehoefte van leerlingen
	<i>Actie en resultaat</i>
	<p><i>Actie</i></p> <p>We onderzoeken het effect van het onderwijsconcept voor de school van straks op de ondersteuningsbehoefte van leerlingen. De gedachte is: als het onderwijs verandert, verandert ook de ondersteuningsbehoefte van leerlingen. Dit is dan ook een speciaal punt van aandacht bij (het evalueren van) de pilots.</p>

	<i>Beleidsvoornemen</i>
2.4	Onderwijsconcept voor de school van straks uitwerken
	<i>Actie en resultaat</i>
	<p><i>Actie</i></p> <p>In het schooljaar 2022-2023 gaan de twee van oorsprong aparte regiegroepen voor vmbo en voor havo/vwo samen verder als één regiegroep voor de school van straks. Op basis van de ontwerpcriteria werken zij een onderwijsconcept uit in brede thema's, die gedurende een periode centraal staan, en daarbinnen geïntegreerde modules waarin leerdoelen vanuit verschillende vakdisciplines verwerkt zijn. De context waarin leerlingen werken aan de thema's verschilt: binnen de school of buiten de school, bijvoorbeeld bij een bedrijf in de buurt, tijdens een excursie verder weg, of online, en dan eventueel samen met leerlingen van een andere school, al dan niet in een ander land. De leerdoelen waaraan leerlingen werken bevatten in elk geval de kerndoelen van de basisvorming en de eindtermen van de verschillende leerroutes (vmbo, havo, vwo). Daarnaast benoemen we ook expliciet sociale en persoonlijke leerdoelen. Tegen de zomer van 2023 is het onderwijsconcept in grote lijnen duidelijk.</p>

B Personeel

<i>Doelen</i>
<p>Het accent voor het personeelsbeleid ligt op professionele ontwikkeling in alle personeelscategorieën om ervoor te zorgen dat we klaar zijn voor de toekomst.</p> <p><i>Bestuur en schoolleiding</i></p> <p>De functie van rector-bestuurder op Het Hogeland College houdt op te bestaan: onze school gaat een bestuurder delen met VO Eemsdelta (zie 8.1). Het functioneren van de school in een bredere bestuurlijke context heeft gevolgen voor de leidinggevende rollen binnen de school. De professionele ontwikkeling van bestuur en schoolleiding is gericht op versterking van het beleidvoerend vermogen in alle lagen van de organisatie: binnen de locatieleiding, binnen de schoolleiding en in de nieuw te vormen relatie tussen de rector en de bestuurder-op-grotere afstand.</p>

Onderwijspersoneel

Veranderingen in het onderwijs vragen andere vaardigheden en competenties van docenten en onderwijsassistenten - en ook om aanpassingen in de ondersteuning. De regiegroep heeft voor de school van straks een basisdocentenprofiel ontworpen. Elementen uit dit docentenprofiel worden uitgewerkt in een professionaliseringsplan dat past bij de ontwikkelstappen in het onderwijs.

Onderwijsondersteunend personeel

Veranderingen in het onderwijs en in de manier waarop bestuur en schoolleiding worden georganiseerd hebben direct effect op het dagelijks werk van mensen in de facilitaire dienst. We besteden aandacht aan de vraag wat de ontwikkelingen betekenen voor het werk in de locatieteams en in het schoolbrede OOP.

Strategisch personeelsbeleid

Twee regionale ontwikkelingen hebben invloed op het strategisch personeelsbeleid van onze school: de terugloop in leerlingenaantallen en het verwachte personeelstekort in het onderwijs. In toenemende mate speelt ook een derde factor een rol: de herinrichting van het onderwijs vraagt om aanpassing van de competentieprofielen voor docenten en onderwijsassistenten. Op al deze punten werken we al samen met andere VO-scholen in het Platform VO-MBO. Het accent in 2023 ligt (nog steeds) op het uitlijnen van al deze ontwikkelingen tot één strategisch beleid.

3	Teamontwikkeling
	<i>Beleidsvoornemen</i>
3.1	NPO: Professionaliseringsplan OP
	<i>Actie en resultaat</i>
	<p><i>Actie</i></p> <p>We werken aan professionalisering op grond van het docentenprofiel, dat omschrijft welke vaardigheden de docent nodig heeft om in de school van straks het leren van de leerling goed te kunnen begeleiden. In het schooljaar 2022-2023 staan drie ontwerpcriteria centraal: coaching, formatief handelen, samenwerkend leren.</p>

	<i>Beleidsvoornemen</i>
3.2	Schoolbrede stafdienst opzetten
	<i>Actie en resultaat</i>
	<p><i>Actie</i></p> <p>Het schoolbrede OOP vormen we om tot een stafdienst die de bestuurder, de rector en de schoolleiding ondersteunt. De medewerkers van de stafdienst werken binnen een vastgesteld beleidskader, bewaken de termijnen en protocollen uit het kwaliteitshandboek en bereiden tijdig de vaste onderdelen voor in de afgesproken cyclus. Proactief handelen is zichtbaar door relevante gegevens te verzamelen rond aangegeven indicatoren, te analyseren en conclusies en aanbevelingen te formuleren voor de schoolleiding. Ook ligt er een taak in verslaglegging en beleidsarchivering. In het schooljaar 2022-2023 werken we de eerder vastgestelde kaders verder uit.</p>

	<i>Beleidsvoornemen</i>
3.3	Schoolleiding inrichten op de toekomst
	<i>Actie en resultaat</i>
	<p><i>Actie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • De ervaring die we hebben opgedaan met het opsplitsen van ‘bestuurstaken’ en ‘rectortaken’ geeft input voor de functieprofielen van rector en bestuurder. Deze functieprofielen moeten uiteraard in samenspraak met VO Eemsdelta worden opgesteld (zie 8.1). • De locatieconrectoren krijgen de integrale verantwoordelijkheid voor het dagelijks proces en de ontwikkelingen van hun locatie. Dit jaar ligt het accent op de financiële verantwoordelijkheid: in de voorliggende begroting is de budgettering per locatie helemaal doorgevoerd. • Om deze ontwikkelingen te ondersteunen en te bestendigen werken we het beleidskader voor de school en voor de locaties uit en stellen we een kwaliteitshandboek op waarin ieders verantwoordelijkheden en de steeds te zetten stappen worden vastgelegd (zie 6.2).

4	Strategisch personeelsbeleid in regionale context
---	--

	<i>Beleidsvoornemen</i>
4.1	Strategisch personeelsbeleid herijken
	<i>Actie en resultaat</i>
	<p><i>Actie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Het Hogeland College is penvoerder van het Actieplan Leerlingendaling VO in Noord-Groningen. Onderdeel van dit plan is bestuurlijke verbreding (zie 8.1). Dit wordt dus een nieuwe factor in ons ‘personeelsbeleid bij krimp’. • Het Hogeland College is penvoerder van het provinciebrede project Regionale Aanpak Personeelstekort. Dit project werkt aan mogelijkheden om voldoende en voldoende gekwalificeerd onderwijspersoneel voor het VO in de provincie Groningen te kunnen blijven inzetten, bijvoorbeeld door gezamenlijke werving & opleiding, maar ook door herinrichting van het onderwijslandschap. • De samenwerking met Vakland Het Hogeland is gericht op het delen van docenten en voorzieningen met allerlei andere ‘lerende’ doelgroepen. <p>In 2023 ligt het accent voor onze eigen school op het zoeken naar aansluiting bij deze ontwikkelingen, mede vanuit de docentenprofielen die wij zien ontstaan in het kader van de school van straks, om daaruit één strategisch personeelsplan te vormen.</p>

C Voorzieningen up-to-date

Doel
<p><i>Huisvesting</i></p> <p>De versterkingsoperaties in Warffum en Uithuizen geven enerzijds de kans om ‘de school van straks’ concreet in stenen uit te drukken, anderzijds zullen ze voor overlast zorgen in het dagelijkse proces, o.a. wegens de noodzaak van tijdelijke huisvesting elders.</p> <p><i>Financiën & Formatie</i></p> <p>Voor financiën & formatie zijn de effecten van de nieuwe bekostigingssystematiek inmiddels verwerkt in ijkpunten voor de allocatie van middelen (reguliere en incidentele middelen). In het begrotingsjaar 2023 zullen we de ijkpunten evalueren en waar nodig bijstellen.</p> <p><i>Kwaliteitszorg</i></p> <p>De kwaliteitszorg maken we concreet door het opstellen van een kwaliteitshandboek. Het handboek is dynamisch, dit wil zeggen dat we het jaarlijks bijstellen en dat het mogelijk is om jaarlijks verschillende accenten te leggen.</p> <p><i>Randvoorwaarden realiseren</i></p> <p>Een wezenlijke voorwaarde voor een soepele gang van zaken in de school van straks is een goed functionerend ICT-platform, waarin leerstof en opdrachten beschikbaar worden gesteld, leervorderingen (leerdoelen en behaald niveau) worden bijgehouden, bijvoorbeeld in een portfolio, en waarin ook afstandsonderwijs wordt gefaciliteerd.</p> <p>Voor het onderwijs in de school van straks zullen verschillende soorten andere/aanvullende leermiddelen nodig zijn, zoals boeken/readers, ICT-licenties, materiaal voor praktijkonderwijs, enz. Die leermiddelen zullen mogelijk op een andere manier beschikbaar moeten worden gesteld dan het traditionele boekenpakket voor alle leerlingen in een bepaalde jaarlaag. Punt van onderzoek voor de transitieperiode is behoefte aan leermiddelen, zodat alvast gewerkt kan worden aan een effectief en efficiënt leermiddelenbeleid voor de school van straks.</p>

5	Huisvesting aanpassen
---	-----------------------

	<i>Beleidsvoornemen</i>
5.1	Bouwactiviteiten Warffum
	<i>Actie en resultaat</i>
	<p><i>Actie</i></p> <p>In Warffum wordt de versterkingsoperatie gecombineerd met een interne verbouwing ter ondersteuning van de ontwikkelingen in het onderwijs op weg naar de school van straks. De plannen zijn al uitgewerkt, maar het is nog niet helemaal duidelijk wanneer ze worden uitgevoerd. Er zal ook tijdelijke huisvesting nodig zijn.</p>

	<i>Beleidsvoornemen</i>
5.2	Bouwactiviteiten Uithuizen
	<i>Actie en resultaat</i>
	<p><i>Actie</i></p> <p>In Uithuizen krijgt de versterkingsoperatie vorm in gedeeltelijke nieuwbouw, waarin tevens rekening gehouden wordt met de ontwikkelingen in het onderwijs op weg naar de school van straks. De plannen worden ontwikkeld in een projectgroep met mensen uit de school en uit de gemeenten. Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan het definitief ontwerp, waarin het besluit van het Algemeen Bestuur van L&E wordt verwerkt om het schoolgebouw volledig gasloos te maken. Vervolgens kan de uitvoering worden voorbereid. Het is nog niet helemaal duidelijk wanneer er met de bouw kan worden begonnen. Gedurende de hele bouwperiode zal tijdelijke huisvesting nodig zijn, met uitzondering van de praktijkvakken in de techniekhal.</p>

6	Ondersteunende dienstverlening versterken
----------	--

	<i>Beleidsvoornemen</i>
6.1	Financiën en formatie uitwerken
	<i>Actie en resultaat</i>
	<p><i>Actie</i></p> <p>De meerjarenbegroting 2023-2026 baseren we op een nieuwe budgetstructuur voor financiën en formatie. Deze structuur werken we uit in een draaiboek voor de administratieve organisatie van de school als geheel en iedere locatie. Tegelijkertijd werken we aan een administratieve organisatie waarin rollen en taken duidelijker worden ondergebracht en een effectieve inzet van verschillende leden van het schoolbrede OOP (zie § 4.3) naast externe ondersteuning vanuit het administratiekantoor Confina.</p>

	<i>Beleidsvoornemen</i>
6.2	Kwaliteitshandboek opzetten
	<i>Actie en resultaat</i>
	<p><i>Actie</i></p> <p>We stellen een kwaliteitshandboek op met als onderdelen: het beleidskader, indicatoren (meetgegevens), meetinstrumenten (kwantitatief en kwalitatief), bijbehorende cycli en een jaarplanning, die we gebruiken om te controleren of we de goede dingen doen en onze doelen bereiken. Ook bevat het een verwijzing naar relevante beleidsdocumenten en werkprocessen en een overzicht met een korte indicatie van rollen en verantwoordelijkheden, schoolbreed zowel als per locatie.</p>

7	Randvoorwaarden realiseren
---	----------------------------

	<i>Beleidsvoornemen</i>
7.1	ICT-platform kiezen en inrichten
	<i>Actie en resultaat</i>
	<p><i>Actie</i></p> <p>Een wezenlijke voorwaarde voor een soepele gang van zaken in de school van straks is een goed functionerend ICT-platform. Er is al een programma van eisen opgesteld waaraan zo'n ICT-platform moet voldoen en er zijn verschillende aanbieders van dit soort platforms. In de loop van het schooljaar 2022-2023 proberen we verschillende platforms uit en aan het einde van het schooljaar maken we een keuze.</p>

	<i>Beleidsvoornemen</i>
7.2	Leermiddelenbehoefte onderzoeken
	<i>Actie en resultaat</i>
	<p><i>Actie</i></p> <p>Voor de school van straks weten we nog niet welke leermiddelen voor welke leerlingen in welke leerfase nodig zullen zijn, laat staan hoeveel en in welke vorm. Daar moeten we de tijd voor nemen. In de ontwikkelfase houden we dus rekening met extra kosten op het gebied van aanvullende leermiddelen. Voor de uiteindelijke betaalbaarheid is het echter wel van belang om nu alvast goed bij te houden hoe de behoefte aan leermiddelen zich manifesteert, bijvoorbeeld: moeten alle leerlingen een jaar lang beschikken over een eigen exemplaar van een leerboek of is de beschikbaarheid van een klassenset (gedurende een deel van het jaar) voldoende? Zo kan gedurende de transitieperiode al vooruit worden gewerkt aan een effectief en efficiënt leermiddelenbeleid, zonder dat in de tijd van 'trial & error' onrust ontstaat rond de beschikbaarheid van leermiddelen. De behoefte aan leermiddelen wordt expliciet als punt van onderzoek meegenomen bij alle pilots in het schooljaar 2022-2023.</p>

D Regionale samenwerking versterken

<i>Doel</i>
<p><i>Bestuurlijke context</i></p> <p>In het kader van het Actie Leerlingendaling Regio Noord-Groningen werken we aan bestuurlijke verbreding. Intern ligt het ontwikkelaccent in de samenwerking op het versterken van de organisatie en op het nemen van verantwoordelijkheden in de communicatie. Daarom werken we aan het versterken van het beleidvoerend vermogen op alle niveaus van de organisatie (zie 3.3) en aan het versterken van de onderlinge verbinding tussen alle verschillende ontwikkelacties die gaan leiden van de school van nu naar de school van straks.</p>

Positie van de school in de regio

Intern werken we al aan de school van straks, maar ook extern moeten we eraan werken aan vertrouwen in de toekomst van het voortgezet onderwijs op Het Hogeland. Het is van belang dat de school krachtiger naar buiten treedt, zowel met de verworvenheden van de school van nu als met het verhaal over de school van straks.

Regionale samenwerkingsverbanden

Het versterken van onze verbondenheid met de regio zien we als kans om een stabiele en veilige leeromgeving te creëren voor de kinderen die opgroeien op Het Hogeland; zo wordt onze school steeds meer de school van en voor de regio.

8 Bestuurlijke context en positie van de school in de regio

	<i>Beleidsvoornemen</i>
8.1	Bestuurlijke context versterken
	<i>Actie en resultaat</i>
	<p><i>Actie</i></p> <p>In het kader van het Actie Leerlingendaling Regio Noord-Groningen werken we aan bestuurlijke verbreding. In het bijzonder werken we aan het vormen van een holding waar de bestuurlijke integratie tussen Het Hogeland College en VO Eemdelta gestalte krijgt. Medio 2023 hopen we de holding opgericht te hebben.</p>

	<i>Beleidsvoornemen</i>
8.2	Positie van de school in de regio versterken
	<i>Actie en resultaat</i>
	<p><i>Actie</i></p> <p>De school treedt naar buiten met de volgende acties:</p> <ul style="list-style-type: none"> • basisscholen gericht benaderen; • investeren in 'Het Hogeland als klaslokaal' met gebruik van Vakland Het Hogeland, in samenwerking met bestaande verbanden als Kansrijke Groningers en STO; • communiceren over het onderwijs op Het Hogeland in de school van straks.

	<i>Beleidsvoornemen</i>
8.3	Regionale samenwerkingsverbanden
	<i>Actie en resultaat</i>
	<p><i>Actie</i></p> <p>Voor het samenwerken in de regio maken we gebruik van de verschillende netwerken waarin Het Hogeland College al participeert, bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Vmbo Winsum</i>, de samenwerking tussen Het Hogeland College Winsum en Terra Winsum, die gaat leiden tot één onderwijsvoorziening voor het vmbo in Winsum.

- *Sterk Techniekonderwijs (STO)*, een netwerk van de VO-scholen in de gemeenten Het Hogeland en Eemsdelta om (de keuze voor) techniekopleidingen te bevorderen in samenwerking met het MBO in de stad Groningen en (techniek)bedrijven in Noord-Groningen;
  - *Kansrijke Groningers*, een netwerk van PO-, VO- en MBO-scholen om de ontwikkelkansen te bevorderen van kinderen die opgroeien in het aardbevingsgebied (uit de gemeenten Het Hogeland, Eemsdelta en Midden-Groningen);
  - *Vakland Het Hogeland*, een netwerk van onderwijs, ondernemers, overheid en inwoners van de gemeente Het Hogeland om ontwikkeling voor iedereen te faciliteren en stimuleren door leren in de praktijk met Het Hogeland als klaslokaal.
- In al deze netwerken participeren zowel onderwijsinstellingen als ondernemingen – en in sommige gevallen ook overheden (gemeente, provincie, stimuleringsfondsen). Hoewel per netwerk de focus net een beetje anders ligt, is er tegelijk ook sprake van overlap. Het is dus van belang om steeds de verbinding te blijven zoeken met en tussen alle initiatieven, om te beginnen binnen de eigen school. In het schooljaar 2022-2023 ligt het accent op de verbinding tussen onze deelname aan deze netwerken en onze route naar de school van straks: we zoeken naar de beste manier waarop deze initiatieven elkaar kunnen versterken.

2. Schoolgegevens

Onze school heeft een spil- en regiofunctie voor de leerlingen in de kop van Noord-Groningen en kenmerkt zich door een breed en thuisnabij onderwijsaanbod op alle niveaus. Wij willen dit brede onderwijsaanbod graag in stand houden. De daling van het leerlingaantal vormt hiervoor een bedreiging.

2.1. Ontwikkeling leerlingaantallen

Het aantal leerlingen op 1 oktober 2022 is in z'n totaliteit met ruim 3,5% toegenomen ten opzichte van het jaar daarvoor. Dit is exclusief de leerlingen inzake Tijdelijke Onderwijsvoorziening (TOV).

Per vestiging kan het volgende overzicht worden gepresenteerd:

Leerling per vestiging op teldatum 1 oktober	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
HAVO/VWO Warffum	684	635	629	612	629
VMBO Uithuizen	404	392	352	331	326
VMBO Winsum (Wehe-den Hoorn)	160	112	264	238	268
Totaal (exclusief VAVO)	1.248	1.139	1.245	1.181	1.223
VAVO	13	18	4	7	3
Totaal (inclusief VAVO)	1.261	1.157	1.249	1.188	1.226
Tijdelijk Onderwijsvoorziening					17

VAVO-leerlingen zijn leerlingen die ingeschreven staan bij onze school, maar lessen volgen in het volwassenenonderwijs. Dat kan in deeltijd zijn, bijvoorbeeld omdat er nog één of twee vakken opgehaald moeten worden om te kunnen slagen, of in voltijd, bijvoorbeeld om versneld een diploma te halen. De school voor volwassenenonderwijs brengt de kosten bij ons in rekening volgens de afgesloten samenwerkingsovereenkomst.

2.2. Instroom van leerlingen

In de tabel hieronder is de instroom in de brugklas weergegeven geordend naar type basisschool:

Instroom leerlingen vanuit basisonderwijs	2018-2019		2019-2020		2020-2021		2021-2022		2022-2023	
	vmbo	havo/vwo	vmbo	havo/vwo	vmbo	havo/vwo	vmbo	havo/vwo	vmbo	havo/vwo
Openbaar onderwijs	43	52	42	59	54	66	53	49	58	56
Bijzonder onderwijs	38	42	49	45	70	50	59	47	68	32
Samenwerkingsschool	8	5	5	3	5	5	4	4	11	10
Neutrale basisschool	4	1	9	2	10	1	1	4	5	3
Speciaal onderwijs	4		1				3		1	
Internationale Schakelklas	1								1	
Buitenland							1		1	
Totaal per stroming	98	100	106	109	139	122	121	104	145	101
Totaal per jaar	198		215		261		225		246	

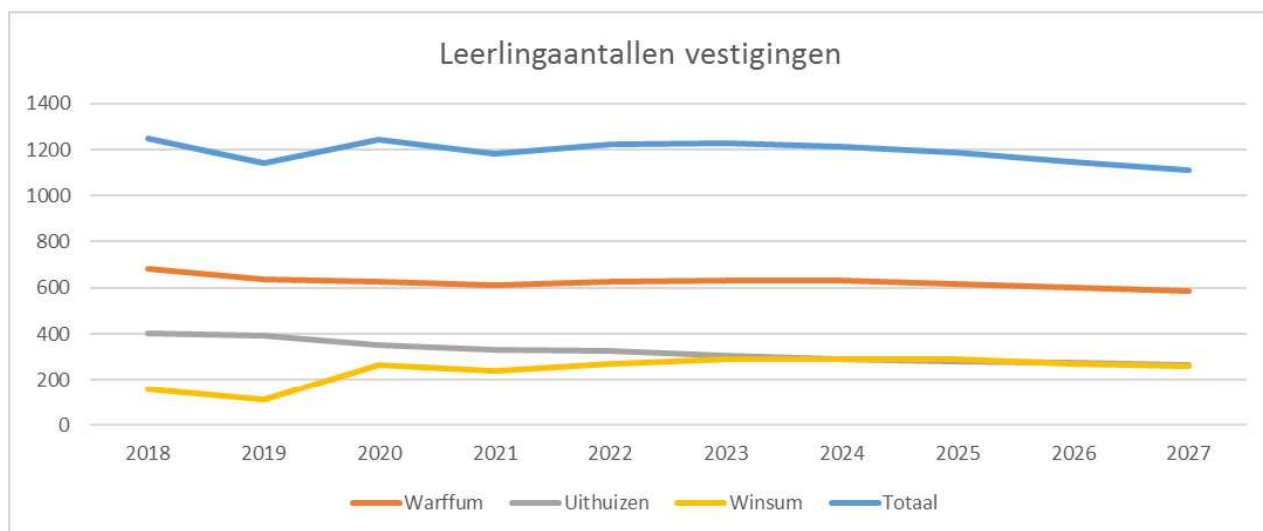
2.3. Prognose leerlingaantallen

In onderstaande tabel wordt het leerlingenaantal van de afgelopen schooljaren weergegeven samen met een prognose voor de komende vijf jaren:

Leerlingenaantal (regulier) per 1-10	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Warffum	684	635	629	612	629	634	631	618	600	587
Uithuizen	404	392	352	331	326	304	289	282	275	266
Winsum	160	112	264	238	268	291	291	289	270	260
Totaal	1.248	1.139	1.245	1.181	1.223	1.229	1.211	1.189	1.145	1.113

Jaar	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
VAVO	13	18	4	7	3	5	5	5	4	4

Grafisch kan het één en ander als volgt worden weergegeven:

Ons beleid is erop gericht om uiterlijk in 2024 'de school van straks' op orde te hebben: een duurzaam, eigentijds, kwalitatief sterk en thuisnabij onderwijsprogramma.

3. Meerjarenbegroting 2023-2027

3.1. Samenvatting meerjarenbegroting en begrote resultaatverdeling

Exploitatiebegroting Voortgezet Onderwijs							
	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten							
Rijksbijdragen	13.617.255	12.859.075	14.473.563	13.320.436	13.040.828	12.468.002	12.080.041
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	-	-	32.400	32.400	19.000	-	-
Overige baten	399.465	242.500	278.250	167.000	152.000	152.000	152.000
Totaal baten	14.016.720	13.101.575	14.784.213	13.519.836	13.211.828	12.620.002	12.232.041
Lasten							
Personele lasten	10.217.000	10.116.377	11.252.463	10.843.208	10.457.868	9.822.774	9.398.178
Afschrijvingen	296.506	285.944	320.295	314.275	308.574	294.869	296.523
Huisvestingslasten	672.470	729.950	815.800	850.300	895.300	959.800	959.800
Overige lasten	2.079.096	1.840.200	2.332.850	1.665.350	1.613.350	1.561.350	1.536.350
Totaal lasten	13.265.072	12.972.471	14.721.407	13.673.133	13.275.092	12.638.793	12.190.851
Financiële baten en lasten	-2.054	-	-	-	-	-	-
Exploitatiesaldo	749.594	129.104	62.805	-153.298	-63.264	-18.792	41.189
(Begrote) resultaatverdeling							
	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Onttrekking							
- Bestemmingsreserve werkdrumiddelen							
- Algem. res.; mobiliteitsmiddelen (max € 5 ton)	64.177	69.109	61.379	61.379	61.379	61.379	61.379
- Bestemmingsreserve NPO			150.000	300.000	168.027		
- Algemene reserve							
Toevoeging							
- Bestemmingsreserve werkdrumiddelen							
- Algem. res.; mobiliteitsmiddelen (max € 5 ton)							
- Bestemmingsreserve NPO	618.027						
- Algemene reserve	195.744	198.213	274.184	208.081	166.142	42.587	102.568
Verdeeld resultaat	749.594	129.104	62.805	-153.298	-63.264	-18.792	41.189

Op basis van de verwachte daling van leerlingenaantallen dalen ook de inkomsten jaarlijks. Als gevolg van dalende leerlingaantallen zal ook minder formatie noodzakelijk zijn, waardoor ook de personele lasten gaan dalen. De overige instellingslasten zullen naar verwachting ook dalen, omdat deze voor een deel ook afhankelijk zijn van het leerlingenaantal. De huisvestingslasten zijn in de meerjarenbegroting daarentegen gelijk gehouden, omdat dit geen zogenaamde 'leerlingafhankelijke', maar 'gebouwafhankelijke' kosten zijn.

In de jaren 2024 en 2025 wordt een negatief resultaat begroot. Dit komt voornamelijk doordat de NPO-middelen tot en met schooljaar 2022/2023 als baten worden verantwoord, terwijl de bestedingen tot en met schooljaar 2024/2025 kunnen worden uitgesmeerd en als kosten in de exploitatie worden verantwoord.

Het ingezette beleid wordt ambitieus voortgezet. Een beleid dat veel investeringen zal kennen, zowel in mensen als in middelen. De beschikbare financiële middelen worden ingezet voor zowel de ontwikkeling van het personeel als ook op onderwijsinhoudelijk terrein. Voor 2023 en komende jaren geldt, dat het behouden en verder versterken van de onderwijskwaliteit van groot belang is. Dat betekent ook dat er op sommige locaties tijdelijk extra formatie kan worden ingezet om de kwaliteit verder uit te bouwen en te consolideren.

Ter dekking daarvan zullen onder andere de daarvoor bedoelde (bestemmings)reserves worden aangesproken; onder andere voor de dekking van de kosten voortvloeiende uit mobiliteitsmaatregelen (regeling generatiepact, loopbaantrajecten en individuele afspraken in vaststellingsovereenkomsten) en de kosten voortvloeiende uit de maatregelen voor duurzame inzetbaarheid.

Vanuit de balans (doelsubsidies) worden bovendien blijvend ontwikkelgelden ingezet voor het ontwerpen van de 'school van straks'. De hiermee gepaard gaande bedragen zijn zowel opgenomen onder de lasten (bestedingen) als onder de baten (vrijval vanuit de balans) en beïnvloeden daardoor het exploitatieresultaat niet (deze baten en lasten zijn derhalve budgetneutraal).

Op grond van de gepresenteerde meerjarenbegroting vertoont de ontwikkeling van het eigen vermogen het volgende beeld:

	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Resultaat	-176.702	749.594	129.104	62.805	-153.298	-63.264	-18.792	41.189
Stand reserve ultimo	3.198.322	3.947.916	4.077.020	4.139.826	3.986.528	3.923.264	3.904.472	3.945.661
Baten	11.910.510	14.016.720	13.101.575	14.784.213	13.519.836	13.211.828	12.620.002	12.232.041
Weerstandsvermogen	26,9%	28,2%	31,1%	28,0%	29,5%	29,7%	30,9%	32,3%

3.1.1. Vereenvoudigde bekostiging

Algemeen

De invoeringsdatum van de vereenvoudiging van de bekostiging voor het voortgezet onderwijs was 1 januari 2022. Deze nieuwe bekostigingsstructuur betreft alleen de basisbekostiging en wordt gebaseerd op vier pijlers (in plaats van ruim veertig...). Een school ontvangt een vast geldbedrag voor de hoofdvestiging en een kleiner vast bedrag voor nevenvestigingen. Er is een basistarief voor leerlingen in het algemeen vormende onderwijs en een hoger tarief voor leerlingen in het praktijkonderwijs en in de bovenbouw van de beroepsgerichte leerwegen. Hiervoor is gekozen omdat scholen voor theoretisch onderwijs minder kosten maken. Uitzondering hierop is de gemengde leerweg (GL). Hiervoor is een aanvullende bekostigingsregeling gemaakt. De beroepsgerichte onderdelen maken GL namelijk duurder dan algemeen vormend onderwijs, maar niet zo kostbaar als praktijkonderwijs en de bovenbouw van beroepsonderwijs. Ook voor geïsoleerd gelegen scholen is er een aparte regeling getroffen om de effecten van de krimp te compenseren.

De vereenvoudiging van de bekostiging resulteert voor Het Hogeland College ten aanzien van de basisbekostiging in een structureel nadeel van circa € 415.000 (dit is een vermindering van ruim 4%)

Overgangsregelingen

Er zijn twee overgangsregelingen voor de invoering van het nieuwe bekostigingsmodel. In de algemene regeling werkt elk schoolbestuur in vier jaar tijd naar de nieuwe situatie toe. Hier wordt de structurele verlaging van de basisbekostiging in vier jaar voor respectievelijk 80%, 60%, 40% en 20% gecompenseerd. Deze algemene overgangsregeling wordt in de begroting van HHC meegenomen en dient grotendeels als dekking voor de cofinanciering voor het Koersplan en het subsidieproject Sterk Techniek Onderwijs.

Voor de schoolbesturen met een negatief herverdeeffect van meer dan 3 procent komt er een overgangsregeling van vijf jaar. Deze corrigeert het werkelijke herverdeeffect zodanig dat dit gedurende deze vijf jaar behandeld wordt als was het 3 procent. Dit gebeurt tot maximaal de hoogte van de huidige bekostiging. In het vijfde jaar wordt nog een keer de helft van de jaarlijkse specifieke compensatieregeling verstrekt. De hoogte van de vereenvoudigde bekostiging wordt gebaseerd op de meest actuele bedragen en aantallen. Hierin zitten nog een aantal onzekerheden. De globaal aanvullende bekostiging voor Het Hogeland College bedraagt ruim € 95.000.

Aanvullende regelingen

Tegelijk met de ingang van de nieuwe basisbekostiging voor het voortgezet onderwijs (VO) komen er aanvullende regelingen. Er zijn onder andere extra bijdragen voor leerlingen in de gemengde leerweg van het vmbo, voor geïsoleerde vestigingen en voor vestigingen met een breed onderwijsaanbod. De hieruit voortvloeiende baten voor Het Hogeland College bedragen ca. € 728.000.

Als gevolg van de hiervoor genoemde aanvullende regelingen pakt de vereenvoudigde bekostiging uiteindelijk voor Het Hogeland College financieel gezien voordelig uit. Hierdoor vertoont de exploitatiebegroting in tegenstelling tot voorgaand jaar een overwegend positief beeld.

Indicatoren

Na de overgang naar de vereenvoudigde bekostiging, waarbij ruim veertig parameters zijn vervangen door slechts vier parameters, is binnen HHC gekeken naar indicatoren voor het opstellen van de begroting. Deze indicatoren zijn gebaseerd op de gemiddelden van de afgelopen vijf jaren. Het huidige en toekomstige beleid zal bijstelling van deze percentages noodzakelijk maken.

De volgende uitgangspunten zijn opgesteld:

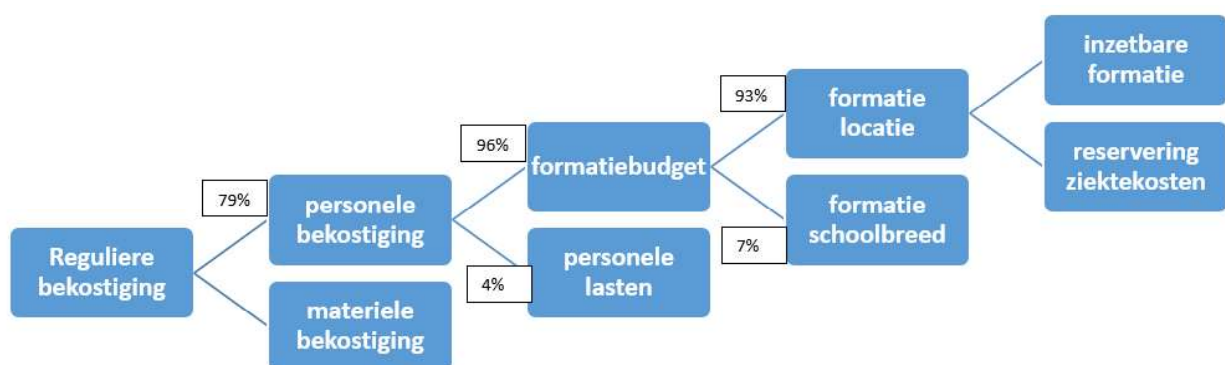
Uitgangspunten voor het bepalen van de reguliere bekostiging per vestiging

1. De vaste bedragen in de bekostiging worden gelijkmatig over de vestigingen verdeeld.
Dit betreft de bedragen voor hoofd-, neven- en geïsoleerde vestigingen.
2. De leerlingafhankelijke bedragen worden per vestiging berekend.
Dit betreft het leerlingafhankelijke deel van de basisbekostiging, de prestatiebox en de middelen uit het onderwijsakkoord.
3. De overige bedragen worden naar rato van de leerlingenaantallen over de vestigingen verdeeld.
Dit betreft de extra toeslag voor kleine geïsoleerde scholengemeenschappen, de uitkeringslast en de bijdrage vanuit het Samenwerkingsverband. Bij deze laatste worden de vmbo leerlingen zwaarder gewogen (3x).

Uitgangspunten voor het bepalen van het reguliere formatiebudget

1. 79% van de reguliere bekostiging wordt bestemd voor de personele bekostiging.
2. 4% van de personele bekostiging wordt uitgegeven aan personele lasten (daarmee is het formatiebudget is 96% van de personele bekostiging).
3. De afdracht voor de schoolbrede formatie is 7% van het formatiebudget.

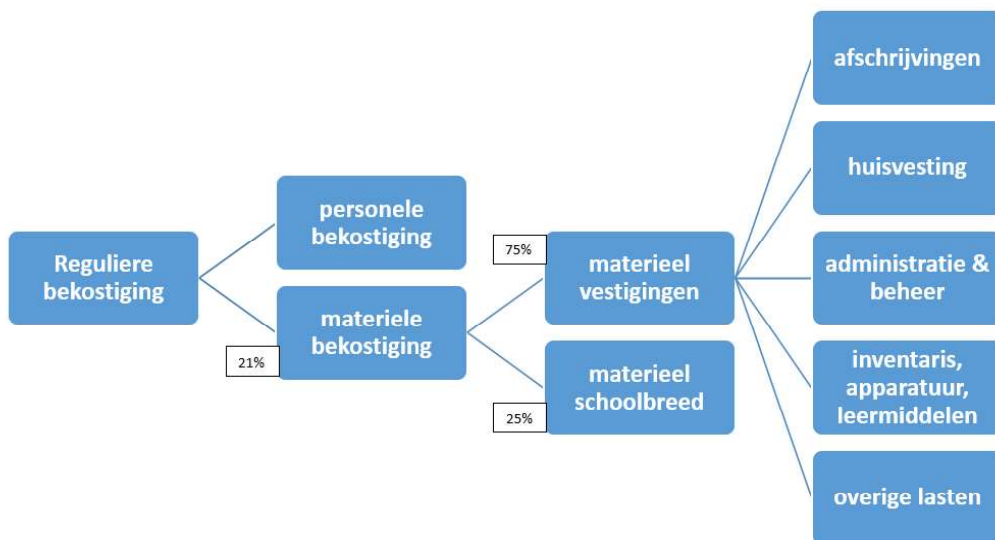
Dit kan als volgt worden weergegeven

Uitgangspunten voor het bepalen van het reguliere materiële budget

1. 21% van de reguliere bekostiging wordt bestemd voor de materiële bekostiging.
2. 25% wordt afgedragen voor de schoolbrede materiële bekostiging.
Dit betreft schoolbrede lasten zoals ICT licenties en internetverbindingen, bedrijfsgezondheidszorg, administratiekantoor, website, PR en werving, MR, schoolbrede abonnementen en contributies, deskundigenadvies, verzekeringen en representatie.
3. De materiële bekostiging voor de vestigingen wordt opgesplitst in budgetten voor afschrijvingen, huisvesting, administratie & beheer, inventaris & apparatuur & leermiddelen en voor overige lasten.
De verdeling over de budgetten wordt enerzijds bepaald door de vaste lasten, anderzijds door de jaarplannen.

Dit kan als volgt worden weergegeven:

Incidentele middelen

In de transitieperiode van augustus 2022 tot augustus 2025 zal het Hogeland College beschikken over een aanzienlijk bedrag aan incidentele middelen uit verschillende bronnen: bijna € 4 miljoen. Het grootste deel van dit bedrag moet ook daadwerkelijk besteed zijn binnen deze periode, een deel mag worden meegenomen naar volgende jaren, een deel loopt nog door op incidentele basis of wordt (zoals het nu lijkt) omgezet in structurele bekostiging.

Bij de besteding van deze middelen is een zorgvuldige en planmatige aanpak van groot belang: we moeten erop letten dat deze tijdelijke geldstroom wordt ingezet voor tijdelijke activiteiten die de school echt verder helpen - en wel zo dat de school enerzijds maximaal profiteert van de tijdelijk beschikbare extra financiële ruimte, maar anderzijds geen structurele verplichtingen aangaat op basis van incidenteel geld. Kortom: we zorgen ervoor dat de activiteiten die we bekostigen uit incidentele middelen klaar zijn, als de subsidie afloopt. Daartoe werken we projectplannen uit. Om de onderlinge samenhang van de verschillende ontwikkelingen te bevorderen, clusteren we de projectplannen rond drie centrale thema's.

- A *Aansturing en ondersteuning van de transitie*
- B *School van nu & school van straks*
- C *Regionale samenwerking*

3.1.2. Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

De Corona-crisis heeft ook in het onderwijs diepe sporen nagelaten en heeft daarmee grote gevolgen voor het funderend onderwijs in Nederland en in het bijzonder voor de leerlingen. Schoolbesturen willen leerlingen ten allen tijde kansen bieden op volwaardig onderwijs en op een goede toekomst. Om hen hierbij te helpen is de overheid met het Nationaal Programma Onderwijs gekomen: een bedrag van € 8,5 miljard dat verspreid over twee schooljaren zal worden geïnvesteerd. De investeringen zijn gericht op herstel, ontwikkeling, het inhalen van eventuele vertragingen en de ondersteuning van leerlingen en leraren.

Voor het eerste jaar (2021-2022) is een bedrag beschikbaar gesteld van € 701,16 per leerling. Voor het tweede NPO-jaar, 2022-2023, is € 820,- beschikbaar voor per leerling voor leerlingen van vwo, havo, mavo en voor leerjaar 1 en 2 van het vbo en € 1.230,- per leerling voor leerlingen van het praktijkonderwijs en leerjaar 3 en 4 van het vbo. Bij het maken van de bestedingsplannen gaan we ervan uit dat we in de transitieperiode totaal nog ca. € 1,4 miljoen kunnen inzetten.

De NPO-middelen die Het Hogeland College in het schooljaar 2022-2023 gaat ontvangen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Informatietool			
Voer hier uw BRIN-nummer in	16ZK		
Bestuursnummer	13683		
Naam school	Hogeland College		
Sector	vo		
	Aantal	Bedrag schooljaar '22-'23	Totaal bedrag schooljaar '22-'23
(1) Bedrag per leerling - bao	0	€ 500,00	€ 0,00
(2) Bedrag per leerling - sbao	0	€ 750,00	€ 0,00
(3) Bedrag per leerling - (v)so	0	€ 1.000,00	€ 0,00
(4) Bedrag per leerling - vo-avo	1053	€ 820,00	€ 863.460,00
(5) Bedrag per leerling - vo-vbo-pro	132	€ 1.230,00	€ 162.360,00
(6) Achterstanden	30,24	€ 1.887,84	€ 57.088,28
Totaal			€ 1.082.908,28

Rekening houdende met de lagere bedragen in het schooljaar 2022-2023, wordt over het kalenderjaar 2023 een bedrag aan NPO-middelen begroot van bijna € 638.000.

Bij het maken van de bestedingsplannen gaan we ervan uit dat we in de transitieperiode totaal nog ca. € 1,4 miljoen kunnen inzetten.

Nationaal programma onderwijs - schoolbudget			
ontvangen	2021-2022	€ 954.848,15	resterend € 323.011
	2022-2023	€ 1.082.908,28	
		€ 2.037.756,43	
inzetbaar aug 2022- aug 2025			ca € 1.406.000

De bekostiging vindt plaats tot en met schooljaar 2022-2023, de besteding mag worden uitgesmeerd tot en met schooljaar 2024-2025.

3.2. Gedetailleerde meerjarenbegroting

In deze paragraaf wordt de gespecificeerde meerjarenbegroting gepresenteerd. Uitgangspunt betreffende het meerjarenperspectief is de doorrekening op basis van de geprognosticeerde leerlingaantallen aangegeven in hoofdstuk 2, de diverse beleidsvoornemens en de op grond van deze beide factoren aangepaste formatieoverzichten.

In hoofdstuk 4 wordt de toelichting weergegeven inclusief de verwachte ontwikkeling van de meerjaren-cijfers; dit laatste voor zover dit uiteraard relevant is.

Exploitatieoverzicht Voortgezet Onderwijs							
	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten							
3.1 Rijksbijdragen							
81100 Lumpsum personeel	9.244.820	10.626.213	11.634.552	11.565.011	11.553.365	10.992.104	10.627.536
81111 Verrekening uitkeringskosten	-	-125.000	-125.000	-125.000	-125.000	-125.000	-125.000
81150 Lumpsum materieel	1.200.011	-	-	-	-	-	-
81227 Bijz. en aanv.bekostiging scholen i.v.m. NPO	876.099	804.263	637.789	-	-	-	-
Totaal: 3.1.1 Rijksbijdrage OCW/LNV	11.320.931	11.305.476	12.147.342	11.440.011	11.428.365	10.867.104	10.502.536
81200 Geoordeelde subsidies ministerie	594.083	437.000	707.500	258.500	-	-	-
81202 Niet geoordeelde subsidies materieel ministerie	-	-	-	-	-	-	-
81210 Niet geoordeelde subsidies personeel ministerie	147.992	12.500	12.500	12.500	12.500	12.500	12.500
81229 Aanvullende bekostiging strategisch personeelsbele	147.379	136.099	644.221	647.375	637.913	626.348	602.955
81275 Bekostiging lesmateriaal	410.237	-	-	-	-	-	-
81278 Lerarenbeurs	18.301	15.000	-	-	-	-	-
81280 Vroegtijdig schoolverlaten	26.351	22.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
Totaal: 3.1.2 Overige subsidies OCW	1.350.350	622.599	1.376.221	930.375	662.413	650.848	627.455
81300 budget lichte ondersteuning	8.820	-	-	-	-	-	-
81301 Bijdrage SVW ondersteuningsmiddelen	87.290	85.000	77.600	77.650	77.650	77.650	77.650
81302 Bijdrage SVW arrangementen	74.700	74.000	76.400	76.400	76.400	76.400	76.400
81303 Bijdrage SWV ondersteuning leerrendementen	700.661	699.000	721.000	721.000	721.000	721.000	721.000
81304 Bijdrage SWV Tussenvoorziening	74.504	73.000	75.000	75.000	75.000	75.000	75.000
Totaal: 3.1.4 Ontvangen doorbetalingen rijksbijdragen SWV	945.975	931.000	950.000	950.050	950.050	950.050	950.050
Totaal: 3.1 Rijksbijdragen	13.617.255	12.859.075	14.473.563	13.320.436	13.040.828	12.468.002	12.080.041
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies							
82250 Overige overheidsbijdragen	-	-	32.400	32.400	19.000	-	-
Totaal: 3.2.2 Overige overheidsbijdragen	-	-	32.400	32.400	19.000	-	-
Totaal: 3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	-	-	32.400	32.400	19.000	-	-
3.5 Overige baten							
85200 Detachering	55.494	-	-	-	-	-	-
85600 Oudervereniging/Ouderraad	1.753	-	-	-	-	-	-
85605 Buitenland reizen	-245	40.000	56.000	56.000	56.000	56.000	56.000
85606 Binnenland reizen	17.840	40.000	32.000	32.000	32.000	32.000	32.000
85607 Dagexcursies	-439	-	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
85608 Projecten, met ouderbijdrage	1.696	-	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
85609 Sportdag en diverse uitjes en activiteiten	1.775	-	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
85610 Brugklaskamp	15.863	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
85611 Projecten, met subsidie	236.038	115.000	126.250	15.000	-	-	-
85620 Leermiddelen	-1.983	-	-	-	-	-	-
85630 Opbrengst kantine	14.412	19.500	19.500	19.500	19.500	19.500	19.500
85675 Bijdrage Verbruiksmaterialen	57.126	22.000	17.500	17.500	17.500	17.500	17.500
85690 Overige baten	135	-	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal: 3.5.6 Overige (overige baten)	343.971	242.500	278.250	167.000	152.000	152.000	152.000
Totaal: 3.5 Overige baten	399.465	242.500	278.250	167.000	152.000	152.000	152.000
Totaal baten	14.016.720	13.101.575	14.784.213	13.519.836	13.211.828	12.620.002	12.232.041

Exploitatieoverzicht Voortgezet Onderwijs							
	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten							
4.1.1 Lonen en salarissen							
40000 Bruto salarissen	9.831.768	9.459.770	10.653.427	10.336.401	9.986.061	9.355.967	8.931.371
Totaal: 4.1.1 Lonen en salarissen	9.831.768	9.459.770	10.653.427	10.336.401	9.986.061	9.355.967	8.931.371
4.1.2 Overige (personele lasten)							
41140 Werkkostenregeling	-	30.000	-	-	-	-	-
41210 Dotatie voorziening jubilea	-	5.329	5.229	5.000	5.000	5.000	5.000
41214 Dotatie overige personele voorzieningen	66.130	70.000	65.000	60.000	60.000	60.000	60.000
41221 Extern personeel	178.838	200.000	255.000	215.000	180.000	175.000	175.000
41226 NPO extern personeel	-	112.500	35.000	-	-	-	-
41231 Cursussen	69.383	65.000	57.000	45.000	45.000	45.000	45.000
41232 Studiedagen en conferenties	13.505	-	850	850	850	850	850
41233 Werving personeel	22.449	25.500	10.500	10.500	10.500	10.500	10.500
41236 Bedrijfsgezondheidsdienst/ARBO	72.754	65.000	90.000	90.000	90.000	90.000	90.000
41238 Personele verzekeringen	5.230	38.000	38.000	38.000	38.000	38.000	38.000
41290 Overige personele lasten	18.012	20.500	18.000	18.000	18.000	18.000	18.000
41299 herverdeling personele lasten(allocatie)	63.394	64.778	64.457	64.457	64.457	64.457	64.457
Totaal: 4.1.2 Overige (overige lasten)	510.854	696.607	639.036	546.807	511.807	506.807	506.807
4.1.3 Af: uitkeringen							
41300 Uitkeringen	-125.622	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
Totaal: 4.1.3 Af: uitkeringen	-125.622	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
Totaal: 4.1 Overige lasten	10.217.000	10.116.377	11.252.463	10.843.208	10.457.868	9.822.774	9.398.178
4.2 Afschrijvingen							
42200 Afschrijvingslasten gebouwen	23.983	26.563	27.357	27.336	26.970	26.749	26.573
42205 Afschrijvingslasten verbouwingen	10.037	9.067	16.233	16.233	16.233	16.233	15.286
42225 Afschrijvingslasten inventaris en apparatuur	51.169	56.883	59.908	58.405	53.815	48.548	44.065
42230 Afschrijvingslasten machines en installaties	19.439	17.580	32.178	32.178	38.385	37.684	35.726
42235 Afschrijvingslasten meubilair	70.285	71.853	69.964	70.903	70.017	69.584	60.480
42250 Afschrijvingslasten ICT	120.885	102.848	112.037	105.927	99.861	90.590	108.913
42265 Afschrijvingslasten leermethoden	707	1.149	2.617	3.294	3.294	5.481	5.481
Totaal: 4.2 Afschrijvingen	296.506	285.944	320.295	314.275	308.574	294.869	296.523
4.3 Huisvestingslasten							
43100 Huren	12.291	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
43101 Huren sportaccommodaties	937	33.500	33.500	33.500	33.500	33.500	33.500
43200 Verzekeringen huisvesting	-	-	-	-	-	-	-
43300 Onderhoud	59.927	62.500	62.500	62.500	62.500	62.500	62.500
43306 Onderhoud elektrotechniek	1.037	-	2.750	2.750	2.750	2.750	2.750
43307 Onderhoud werktuigbouwkundig	1.102	2.000	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
43310 Onderhoudscontracten	5.437	1.550	3.550	3.550	3.550	3.550	3.550
43320 Tuinonderhoud	-	-	-	-	-	-	-
43410 Gas	90.212	96.500	119.000	146.000	162.500	185.000	185.000
43420 Water	-1	3.500	5.500	5.500	5.500	5.500	5.500
43430 Elektriciteit	69.604	88.500	92.500	92.500	115.000	152.500	152.500
43500 Schoonmaakbedrijf	172.251	174.000	219.500	227.000	233.000	237.500	237.500
43510 Overige schoonmaaklasten	926	5.500	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
43600 Publiekrechtelijke heffingen	10.836	13.000	13.000	13.000	13.000	13.000	13.000
43601 Afvalverwerking	11.277	9.700	10.700	10.700	10.700	10.700	10.700
43800 Dotatie voorziening onderhoud	196.077	196.000	196.000	196.000	196.000	196.000	196.000
43710 Beveiliging	2.007	1.200	1.800	1.800	1.800	1.800	1.800
43720 Tuinonderhoud	26.360	27.500	27.500	27.500	27.500	27.500	27.500
43790 Overige huisvestingslasten	12.190	10.000	17.500	17.500	17.500	17.500	17.500
Totaal: 4.3 Huisvestingslasten	672.470	729.950	815.800	850.300	895.300	959.800	959.800

Exploitatieoverzicht Voortgezet Onderwijs							
	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
4.4 Overige lasten							
4.4.1 Administratie- en beheerslasten							
44109 Juridische kosten	-	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
44110 Telefoon/fax	16.269	18.000	20.500	20.500	20.500	20.500	20.500
44120 Porti	9.044	8.000	8.500	8.500	8.500	8.500	8.500
44122 Drukkerij	6.347	15.500	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
44123 Schoolgids	2.516	12.000	3.400	3.400	3.400	3.400	3.400
44125 Kantoorbenodigdheden	6.771	7.500	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
44140 Planmatig onderhoudsbeheer	59.307	35.000	85.000	70.000	70.000	70.000	70.000
44155 Vergaderkosten	6.917	4.500	4.500	4.000	3.500	3.500	3.500
44160 Public relations en marketing	72.904	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
44190 Overige administratielasten	4.352	-	-	-	-	-	-
44195 Projectmatig	480.908	225.000	485.000	-	-	-	-
44100 Administratiekantoor	48.307	70.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
44108 Deskundigenadvies	253.022	95.000	202.500	97.500	97.500	97.500	97.500
Totaal: 4.4.1 Administratie- en beheerslasten	966.663	545.500	930.400	324.900	324.400	324.400	324.400
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen							
44200 Leermiddelen	483.144	495.000	525.000	510.000	490.000	475.000	460.000
44204 Leermiddelen verbruik	-	-	-	-	-	-	-
44205 Leermiddelen gebruik	16.756	14.500	10.500	10.500	10.500	10.500	10.500
44210 Klein inventaris	345	2.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
44211 ICT Klein Materiaal	349	2.000	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
44215 ICT hardware	4.822	5.000	8.500	8.500	8.500	8.500	8.500
44217 ICT systeembeheer	103	-	-	-	-	-	-
44220 ICT software	36.124	45.000	44.000	43.000	42.000	41.000	41.000
44225 ICT Licenties	131.459	116.000	116.000	109.000	102.500	96.000	95.000
44226 ICT Internetverbinding	50.585	48.150	48.150	48.150	48.150	48.150	48.150
44228 Website	2.166	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
44230 Overige ICT lasten	8.543	5.000	13.500	13.500	13.500	13.500	13.500
44235 Mediatheek en bibliotheek	31.981	71.500	64.500	64.500	64.500	64.500	64.500
44240 Reproductie	45.891	50.000	50.000	45.000	40.000	36.500	35.500
44290 Overige materialen	-	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
44291 NPO materiaal en diversen	35.713	30.000	45.000	32.500	20.000	-	-
45018 Decaan	720	750	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
45000 Vaksecties	46.465	32.000	38.500	37.000	36.000	35.500	34.500
45336 LSD, gala examenfeest, diplomauitreiking	2.222	1.500	16.500	16.500	16.500	16.500	16.500
45600 Zorgcoördinatoren	-	-	-	-	-	-	-
Totaal: 4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	897.387	923.900	991.150	949.150	903.150	856.650	838.650

Exploitatieoverzicht Voortgezet Onderwijs							
	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
4.4.4 Overige (overige lasten)							
44440 Kabeltelevisie en overige rechten	1.175	4.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
44441 Abonnementen	7.741	8.500	8.500	8.500	8.500	8.500	8.500
44442 Contributies	30.910	26.500	27.000	27.000	27.000	27.000	27.000
44443 Representatie	51.945	34.000	39.000	39.000	39.000	39.000	39.000
44444 Medezeggenschap- en ouderraad	3.615	3.300	3.300	3.300	3.300	3.300	3.300
44445 Overige verzekeringen	7.943	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
44450 Culturele vorming	182	-	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
44451 Sportdag en diverse uitjes en activiteiten	5.047	5.500	11.000	11.000	11.000	11.000	11.000
44452 Buitenland reizen	-	50.000	80.000	80.000	76.500	75.000	72.000
44453 Binnenland reizen	21.397	50.000	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
44454 Dagexcursies	-	-	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
44455 Kantine	47.713	36.000	50.000	50.000	48.000	46.500	45.500
44456 Brugklaskamp	11.701	14.000	20.500	20.500	20.500	20.500	20.500
44460 Testen, toetsen en examenkosten	18.188	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
44461 Leerling vervoer	25.359	10.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
44462 Vervoersmiddelen	12.431	9.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
44471 Bijdrage aan derden	-	30.000	-	-	-	-	-
44472 Bijdrage Vavo leerlingen	25.690	36.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
44480 Projecten	16.115	28.000	46.000	36.000	36.000	33.500	30.500
44489 Nagekomen kosten vorig boekjaar	-	-	-	-	-	-	-
44490 Overige onderwijslasten	1.468	1.000	10.000	-	-	-	-
Totaal: 4.4.4 Overige (overige lasten)	289.013	370.800	411.300	391.300	385.800	380.300	373.300
Totaal: 4.4 Overige lasten	2.079.096	1.840.200	2.332.850	1.665.350	1.613.350	1.561.350	1.536.350
Totaal lasten	13.265.072	12.972.471	14.721.407	13.673.133	13.275.092	12.638.793	12.190.851
5.1 Financiële baten en lasten							
48000 Rentelasten	-	-	-	-	-	-	-
48300 Bankkosten (privaat)	-2.054	-	-	-	-	-	-
Totaal: 5.1 Financiële baten en lasten	-2.054	-	-	-	-	-	-
Totaal	749.594	129.104	62.805	-153.298	-63.264	-18.792	41.189

4. Toelichting meerjarenbegroting 2023 - 2027

4.1. Baten

De basis voor de berekening van de baten van 2023 zijn de leerlingaantallen per 1 oktober 2022 en de bekostigingsvariabelen volgens de laatste publicaties. Daarnaast zijn projectsubsidies als aanvullende baten opgenomen en is rekening gehouden met de looptijd van deze projecten.

Op basis van de in hoofdstuk 2 opgenomen leerlingaantallen zijn de baten in meerjarig perspectief berekend.

Rijksbijdragen OCW

Zoals hiervoor al is aangegeven is de rijksbekostiging berekend op basis van de vereenvoudigde bekostiging.

81100 Vereenvoudigde bekostiging

Onder deze nieuwe bekostiging krijgen schoolbesturen in het VO in beginsel één vast bedrag per school en één bedrag per leerling.

Bedrag per school

Voor alle hoofdvestigingen en voor alle permanente nevenvestigingen is een vast bedrag beschikbaar. Het maakt niet uit welk soort onderwijs de vestigingen aanbieden.

- vast bedrag voor de hoofdvestiging van een school.
- vast bedrag voor de nevenvestiging(en) van een school.

Bedrag per leerling

Hierbij wordt nog wel onderscheid gemaakt tussen leerlingen van het regulier onderwijs en het praktijkonderwijs. Er wordt een bedrag per leerling toegekend voor alle onderbouwleerlingen en voor alle bovenbouwleerlingen in het vwo, havo, mavo en de gemengde leerweg in het vmbo en een bedrag voor alle leerlingen in het praktijkonderwijs en de bovenbouwleerlingen in het vmbo (basis en kader).

De specificatie van de geraamde bekostiging van € 11.634.552 kan als volgt worden weergegeven:

Bekostiging	
Geïsolleerde scholentoeslag	728.000
Overgangsregeling VO vereenvoudigd	210.600
Nieuwkomers VO	156.828
Basisbekostiging VO	10.539.125
Totaal	11.634.552

Overgangsregeling (regulier)

De overgangsregeling wordt gebruikt voor cofinanciering van:

- Het deelplan 'School van Straks'. Dit werd tot nu toe deels gefinancierd vanuit de prestatiebox-middelen, maar met ingang van het schooljaar 2022-2023 ontfangen we deze bedragen aan het overgangsbudget.
- Bij sommige regionale samenwerkingsprojecten moet de school een eigen bijdrage leveren naast de beschikbaar te stellen subsidie; deze cofinanciering brengen we ten laste van het overgangsbudget.

Hieronder het overzicht vanaf schooljaar 2022-2023:

Cofinanciering	SvS (B6)	STO (C1)	LVO (C3)	Talentbegeleiding (B4)	Lerende cultuur (B7)	Kansrijke Groningers (C4)	Vakland Het Hogeland	Totaal
2022-2023	€ 113.000	€ 68.000	€ 21.000	€ 8.820	€ 20.000	€ 3.000	€ 1.000	€ 234.820
2023-2024	€ 113.000	€ 28.000	€ 21.000		€ 10.000	€ 3.000		€ 175.000
2024-2025	€ 300.000		€ 21.000			€ 3.000		€ 324.000
Totaal	€ 526.000	€ 96.000	€ 63.000	€ 8.820	€ 30.000	€ 9.000	€ 1.000	€ 733.820

Dit betekent dat in kalenderjaar 2023 ca. € 210.000 is opgenomen.

Op de bekostiging wordt € 125.000 in mindering gebracht voor verrekening van de landelijke werkloosheidsuitkeringen. Als gevolg van het eigen risico dragerschap (ERD) dragen we jaarlijks een bedrag af voor de verrekening van de collectieve uitkeringskosten en voor de individuele uitkeringskosten in verband met ontslag..

81227 NPO

Voor een inhoudelijke toelichting op de geraamde baten van ca. € 638.000 in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs, wordt hier kort verwezen naar paragraaf 3.1.2.

Overige subsidies OCW

81200 Subsidies OCW

Er zijn een aantal subsidieprojecten waarvoor inzet wordt gepleegd. Voor 2023 is hiervoor € 707.500 als opbrengst opgenomen (RAP (€ 275.000), het Koersplan (€ 287.000) en voor Leerlingdaling VO (€ 115.000)).

Ontwerpgroep

Voor de ontwikkelorganisatie (Koersplan) zetten we gedurende vier schooljaren jaarlijks gelden in. Deze financiering is grotendeels opgebouwd uit bestaande balansposten; onder andere de ontvangen gelden voor de prestatie-box. Deze gelden zijn voor een deel in het verleden al ingezet, maar het grootste deel van de toekenning in de jaren 2017-2019 is gereserveerd.

Besloten is om het bedrag van bijna € 1.150.000 verspreid over een periode van 4 schooljaren in te zetten. De inzet voor 2023 bedraagt € 287.000. Deze post is voor de exploitatiebegroting jaarlijks budgettair neutraal. Het bedrag is in de vorm van een vrijval vanuit de balans opgenomen onder de baten.

81229

Vanaf 2023 wordt de bekostiging ten behoeve van het verbeteren van strategisch personeelsbeleid en de begeleiding van startende leraren en schoolleiders flink verhoogd van € 96,28 naar € 503,36 per leerling. Dit komt doordat naast een bedrag voor het verbeteren van het strategisch personeelsbeleid en de begeleiding van startende leraren en schoolleiders ook bekostiging wordt ontvangen van:

- € 321,95 euro per leerling voor werkdrukvermindering. Over de besteding van deze middelen zijn afspraken gemaakt in het goedgekeurde onderhandelaarsakkoord voor de CAO VO.
- € 56,88 euro per leerling voor extra tijd en geld voor leraren om hun professionaliteit, kennis en kunde op peil te houden en te verhogen. Het beschikbare budget is gebaseerd op gemiddeld 16 uur extra professionaliseringsruimte per leraar per schooljaar.
- € 10,73 euro per leerling voor de professionele ontwikkeling van de schoolleider.
- € 7,51 euro per leerling voor de dag van het onderwijsondersteunend personeel.
- € 7,13 euro per leerling voor de aanschaf van CO2-meters.

Deze extra bekostiging zorgt voor meer formatieve inzet en materiële kosten, waar in de begroting rekening mee is gehouden.

Ontvangen doorbetalingen SWV

81300 Budget lichte ondersteuning (bijdrage SWV):

Te ontvangen SWV-GO	
Tussenvoorziening	77.600
Ondersteuningsmiddelen	76.400
Arrangementen	721.000
Leerrendementen	75.000
Totaal	950.000

Het betreft hier de baten van het Samenwerkingsverband Groningen en Ommeland. Hiervoor wordt een totaalbedrag ontvangen vanuit het SWV ter hoogte van € 950.000. De inzet hiervan vindt grotendeels plaats binnen de reguliere formatie. Docenten hebben naast lesuren ook taaktijden.

Overige baten

Onder de overige baten vallen o.a. de leerling-/ouderbijdragen voor de binnen- en buitenlandreizen en kampen. Daarnaast worden hier baten (bestedingen) van het subsidieproject Sterk Techniek Onderwijs (STO) voor ca. € 126.000 verantwoord.

4.2. Lasten

Personele lasten

Lonen en salarissen

De totale loonkosten voor de begroting 2023 bedragen circa € 10.653.000. Dit bedrag kan als volgt over de te onderscheiden functies worden gespecificeerd:

Loonkosten	2023
OP	€ 7.973.124
OOP	€ 1.514.329
DIR	€ 718.974
Reguliere lonen en salarissen	€ 10.206.427
OP (projectbasis)	€ 297.000
Ziektevervanging eigen personeel	€ 150.000
Totaal lonen en salarissen	€ 10.653.427

De vervangingskosten voor ziekte worden verantwoord over intern en extern personeel. De kosten voortvloeiende uit ziektevervanging door extern of intern personeel zijn berekend op basis van een gemiddelde van de afgelopen 4 jaar. Er is een totaalbedrag van € 300.000 begroot, waarvan € 150.000 voor ziektevervanging in loondienst en € 150.000 voor ziektevervanging extern. Deze laatste post wordt verantwoord binnen (41221) extern personeel.

Bij het opstellen van de begroting is reeds rekening gehouden met de loonstijging als gevolg van de nieuwe cao.

Hoofdpunten cao-akkoord 2022/2023

- De salarissen worden vanaf 1 juli 2022 structureel verhoogd met 4,75%
- Voor het ondersteunend personeel is een structurele jaarlijkse uitkering van € 275,- naar rato dienstverband afgesproken. Zij ontvangen dit jaarlijks in oktober.
- Alle werknemers krijgen 40 uur voor individuele verlichting van de werkdruk. Zij kunnen zelf bepalen hoe ze dit willen inzetten, bijvoorbeeld minder lesgeven of overige taken. Dit moet in overleg met de werkgever. Werknemers kunnen ook deze uren in schooljaar 2022-2023 eenmalig uit laten betalen.

Ten behoeve van het formatieplan is het volgende nog afgesproken in de nieuwe cao:

- Alle leraren krijgen vanaf het schooljaar 2023-2024 16 uur voor professionalisering. Deze uren worden in overleg met de leidinggevende besteed aan scholing op het gebied van basisvaardigheden en curriculumherziening. Deze 16 uur komt bovenop de 83 uur die er al is voor professionalisering. Voor dit jaar geldt er een overgangsregeling waarbij in overleg met de PMR afspraken worden gemaakt over besteding van de middelen.

De lonen en salarissen zijn gebaseerd op de gegevens van de begrotingsmodule over het kalenderjaar 2023 (situatie september 2022). Hierbij is gebruik gemaakt van de actuele gegevens van de database met personeelsgegevens, gebaseerd op de meest actuele salaristabellen, secundaire arbeidsvoorwaarden en CAO-ontwikkelingen. In het meerjarenperspectief van de Lonen en salarissen is rekening gehouden met een daling van de formatie als gevolg van een afname van de incidentele middelen (o.a. besteding NPO-middelen tot en met schooljaar 2024/2025 en einddata doelsubsidies) en een daling in de (geprognosticeerde) leerlingaantallen. De formatieve afname vindt in de regel plaats aan het begin van het schooljaar (per 1 augustus derhalve).

Overige personele lasten

41221 Extern personeel

De geraamde kosten voor extern personeel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Begrote lasten extern personeel	
Detachering	€ 0
Extern personeel	€ 105.000
Ziektevervang	€ 150.000
Totaal	€ 255.000

Waarbij 'extern personeel' voornamelijk inhuur m.b.t. doelsubsidies betreft.

41299 Herverdeling personele lasten:

Dit betreft de bijdrage van het VO voor de begroting van bestuur en financiën.

Uitkeringen

Voor 2023 is een bedrag begroot van € 40.000 inzake uitkeringsbaten UWV inzake zwangerschapsvergoedingen.

Afschrijvingen

De totale afschrijvingslasten bedragen € 320.295 en bestaan uit vijf activatypen.

Afschrijvingen	
Afschrijving gebouwen	€ 43.590
Afschrijving meubilair	€ 69.964
Afschrijving inventaris en app.	€ 62.525
Afschrijving machines en installaties	€ 32.178
Afschrijving ICT	€ 112.037
	€ 320.295

De afschrijvingslasten komen voort uit het berekenen van de afschrijvingslasten van de huidige activa en de geprognosticeerde investeringen vanaf 2023. Deze geraamde investeringen worden in de onderstaande tabel weergegeven.

Investerings VO	Begroot 2022	Realisatie 2022 (sept)	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027
Gebouwen/verbouwingen		331.800		35.400			
Inventaris en apparatuur	81.729	51.500	62.000		107.500		22.000
Machines en installaties		339.700			31.000		
Meubilair	30.600	7.830	47.000	10.000		10.000	75.000
Leermiddelen		730	19.000	-	-	17.500	-
ICT	6.600	13.600	108.000	110.000	100.000	125.000	100.000
Investerings	118.929	745.160	236.000	155.400	238.500	152.500	197.000

Door de hoge investeringen in 2022 inzake de verbouwing in Winsum (investerings in verbouwingen en inventaris en apparatuur) zijn de begrote afschrijvingslasten in 2023 hoger dan voorgaande jaren.

Huisvestingslasten

De totale huisvestingslasten zijn begroot op € 815.800. Onderdeel van deze huisvestingslasten zijn onder andere de geraamde bedragen voor:

- te betalen huur,
- kosten onderhoud,
- energie en water,
- heffingen,
- schoonmaakkosten,
- tuinonderhoud en
- dotatie onderhoudsvoorziening.

In 2022 werden de ontwikkelingen van de kosten van gas en elektriciteit van belang. Lauwers en Eems heeft een meerjarencontract voor de levering van gas en elektriciteit. In dat contract is vastgelegd dat in 2023 het tarief van 15% van het gasverbruik en van 10% van het elektriciteitsverbruik opnieuw word vastgesteld. Bij het opstellen van de begroting 2023 hebben we daarmee rekening gehouden.

Vanaf 2022 is de onderhoudsvoorziening gebaseerd op de 'nieuwe' berekeningssystematiek, de componentenmethode. Daarbij wordt dus rekening gehouden met elke individuele onderhoudscomponenten met de daarbij behorende onderhoudscycli. De dotatie aan de onderhoudsvoorziening op basis hiervan bepaald. De dotatie aan de onderhoudsvoorziening wordt voor 2023 geraamd op € 196.000 en is gebaseerd op het geactualiseerde MJOP (meerjarenonderhoudsplanung) dat een looptijd heeft tot en met 2041.

Verdeeld over de vier gebouwen van Het Hogeland College, kan het volgende overzicht worden gepresenteerd:

MJOP componentenmethode 2022 / 2041				
Vestiging	MJOP 10/20	Bedrag		Dotatie 2021 / 2022
Warffum: gebouw 1	20	€ 500.623		€ 62.529
Warffum: gebouw 2	20	€ 620.220		€ 65.760
Winsum	20	€ 214.588		€ 32.147
Uithuizen	20	€ 289.635		€ 35.641
Het Hogeland College		€ 1.625.067		€ 196.076
				
Berekende stand van de voorziening		1.625.067	Berekende dotatie obv de componentenmethode	196.076
Stand van de voorziening balans			Dotatie conform de oorspronkelijke begroting	113.500
Aanvullende dotatie 2021		1.625.067	Correctie van de dotatie 2021	82.576

Op basis van het meerjarenonderhoudsplan wordt de komende jaren het volgende groot onderhoud uitgevoerd:

Werkelijk groot onderhoud	
Jaar 2022	€ 366.539
Jaar 2023	€ 22.041
Jaar 2024	€ 90.134
Jaar 2025	€ 74.924
Jaar 2026	€ 111.482
	€ 665.120

De bedragen zullen worden onttrokken aan de voorziening en beïnvloeden het exploitatieresultaat dus niet.

Overige lasten (instellingslasten)

De overige (instellings)lasten zijn begroot op € 2.332.850 en bestaan uit kosten voor:

- administratie en beheer,
- inventaris, apparatuur en leermiddelen en
- overige lasten.

In het meerjarenperspectief daalt een aantal lasten mee met het aantal leerlingen. We hebben het dan met name over de leermiddelen, het leermiddelen verbruik en de reproductie.

Binnen Administratie en Beheer zitten het onderdeel Projectmatige kosten. Dit betreffen de overige kosten (naast regulier personeel) die gemaakt worden ten behoeve van de doelsubsidies (o.a. RAP, LVO en STO). Deze kosten worden hier apart inzichtelijk gemaakt.

5. Continuïteitsparagraaf

5.1. Financiële kengetallen

DUO publiceert jaarlijks financiële gegevens naar aanleiding van de jaarrekeningen. De laatste publicatie van deze gegevens is van de jaarrekening 2021:

In onderstaande tabel wordt een aantal van deze gegevens getoond. Het gaat om de werkelijke cijfers van L&E VO afgezet tegen de landelijke gemiddelde cijfers.

Het Hogeland College	2017	2018	2019	2020	2021	Landelijk
Personele lasten / totale lasten	79,5%	78,1%	77,4%	79,2%	77,0%	80,3%
Eigen vermogen / totale baten	34,0%	33,9%	33,1%	35,2%	35,2%	16,3%
Rijksbijdragen / totale baten	96,0%	94,6%	94,4%	94,6%	97,2%	95,3%

Uit de tabellen blijkt dat onze school een veel hoger weerstandsvermogen heeft dan het gemiddelde van de scholen uit dezelfde schoolsoortgroep. Daarnaast blijkt een grotere afhankelijkheid van de rijksbijdragen.

In onderstaande tabel laten we de (geraamde) ontwikkeling zien van 2020 tot en met 2027.

Het Hogeland College	werkelijk		begroot					
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Personele lasten / totale lasten	79,20%	77,02%	77,98%	76,44%	79,30%	78,78%	77,72%	77,09%
Eigen vermogen / totale baten	35,20%	36,58%	40,12%	35,98%	38,21%	38,62%	40,29%	41,90%
Rijksbijdragen / totale baten	94,60%	97,15%	98,15%	97,90%	98,53%	98,71%	98,80%	98,76%

5.2. Risico-inventarisatie

Ook dit jaar zijn in nauwe samenwerking tussen de beide sectoren van L&E de risico's geïnventariseerd, besproken, gewaardeerd en vervolgens van beheersmaatregelen voorzien. Deze paragraaf betreft de risico-inventarisatie van beide sectoren, dus L&E breed. Vooraf is opgemerkt dat gedurende 2023 het de bedoeling is om schoolbestuur te splitsen in PO en VO. Eventuele gevolgen van de splitsing zijn niet opgenomen in de risico-inventarisatie. In de begrotingen van beide sectoren wordt deze paragraaf onverkort opgenomen. Het instrumentarium, ontwikkeld door de VO-raad, dat veel overeenkomsten vertoont met model van de PO-raad, is hierbij behulpzaam geweest.

Hieronder volgt de top zes van de risico's zoals we die op dit moment inschatten:

- De negatieve ontwikkeling van het aantal leerlingen. Door diverse oorzaken waaronder de trek naar de stad Groningen, demografische ontwikkelingen, aardbevingsproblematiek, vergrijzing, neemt het aantal leerlingen de komende jaren af. Dit heeft gevolgen voor de bekostiging door het rijk, het ambitieniveau komt onder druk te staan, de gebouwen raken onderbezet, de basisdienstverlening en de centrale diensten komen onder druk te staan. Er wordt ingeschat dat het risico ongeveer € 1.500.000 bedraagt. Als beheersmaatregel is genoemd het instellen van flankerend beleid. Ook het verkennen van een intensievere samenwerking met VCPO-NG wordt gedaan voor het PO. Voor het VO is een vergelijkbaar onderzoek naar samenwerking opgezet tussen de besturen van Het Hogeland College en het VO Eemsdelta.

- Het aantal zorgleerlingen op onze scholen neemt toe, mede door de invoering van passend onderwijs en de landelijke tendens in zijn algemeenheid. Het gevolg is dat de docenten nog meer worden belast en het nemen van maatregelen ter vermindering van de werkdruk de lopende begroting belast. Het risico wordt ingeschat op € 500.000. Het organiseren van een interne rebound en een grotere omvang van het bovenscholse ondersteuningsteam (BOT) zijn de beheersmaatregelen.
- Het wegvallen van incidentele subsidies waarvoor structurele lasten zijn aangegaan. Uiteraard proberen wij dat zoveel mogelijk te voorkomen. Als voorbeeld zijn te noemen de middelen van de prestatiebox, NPO middelen en werkdrukgelden. Maar ook het onderwijs verzorgen aan nieuwkomers, ook mede ingegeven door het grillig verloop van het aantal leerlingen, vormt een groot risico. Het risico bestaat dat als deze incidentele inkomsten wegvallen er financiële tekorten ontstaan omdat niet gelijktijdig de lasten verminderen. Het risico is ingeschat op € 1.200.000. De gevolgen op langere termijn moeten in de meerjarenbegroting worden verwerkt en ook moet er beleid ontwikkeld worden dat op incidentele middelen alleen flexibel personeel kan worden ingezet.
- Onvoorziene reparatie/aanpassingen aan het schoolgebouw. De oorzaken zijn dat schoolgebouwen onvoldoende aangepast zijn aan de eisen van de tijd en de (aardbeving)schade. Het gevolg is extra kosten. Hierbij wordt genoemd dat we middelen verwachten van het scholenprogramma aardbevingsbestendigheid gebouwen; het gaat er alleen om dat maatregelen misschien lang uitblijven en/of dat we van de gelegenheid gebruik willen maken om ook andere verbeteringen in de schoolgebouwen aan te brengen. Dit risico wordt ingeschat op € 800.000. De beheersmaatregelen zijn beperkt.
- Derden hacken onze informatiesystemen en/of laptops van medewerkers en de systemen zijn onvoldoende beveiligd zodat eventueel informatielekken ontstaan. De redenen hiervoor kunnen zijn het onvoldoende bewustzijn van medewerkers en onzorgvuldig omgaan met gegevens. Het gevolg hiervan kan zijn dat het schoolbestuur aansprakelijk wordt gesteld voor schade, het openbaar worden van vertrouwelijk informatie en imagoschade. Het risico is ingeschat op € 920.000 (de maximale boete die ons bestuur vanuit de AVG kan krijgen). Het zoveel mogelijk afschermen van vertrouwelijk informatie, software aanschaffen, het bewustzijn van medewerkers vergroten en het aanstellen van functionarissen gegevensbescherming zijn de beheersmaatregelen.
- In het begin van 2020 heeft de pandemie Covid 19 de kop opgestoken. Dit heeft een forse impact gehad op de leerlingen, het personeel en het onderwijsproces. Op dit moment lijkt de pandemie redelijk onder controle. Wij verwachten wel dat voor de verbetering van het binnenklimaat nog aanvullende kosten moeten worden gemaakt. Wij schatten deze kosten in op € 680.000. Mocht dit realiteit worden dan zijn wij genooddacht maatregelen te treffen waarvan de gevolgen niet uit de reguliere exploitatie/begroting zijn te dekken en dus ten laste van het eigen vermogen zullen komen.

De totale ingeschatte risico's van PO en VO betreffen een bedrag van € 6.600.000. Het eigen vermogen (zonder bestemmingsreserves en private reserves) van L&E bedraagt ultimo 2021 een bedrag van € 8.300.000. Dit bedrag is voldoende om de ingeschatte risico's van beide sectoren te dragen, waardoor de continuïteit van onze organisatie niet in het geding komt. Als nuancering geldt ook dat het niet erg waarschijnlijk is dat alle risico's zich in één keer voordoen.

In 2021 is een rekenmethode voor de signaleringswaarde voor het detecteren van eventueel bovenmatig publiek eigen vermogen geïntroduceerd.

De rekenmethode bestaat uit 3 onderdelen:

- De helft van de aanschafwaarde van de gebouwen maal 1,27 (= de gebouwkostenindex van de afgelopen 15 jaar);
- Boekwaarde resterende materiële vaste activa;
- Omvangafhankelijke rekenfactor: $0,05 \cdot \text{totale baten}$.

De uitwerking voor L&E is als volgt:

	2023	2024	2025	2026
0,5 x aanschafwaarde gebouwen x 1,27	1.120.225	1.120.225	1.120.225	1.120.225
boekwaarde resterende materiele vaste activa	2.264.945	2.264.945	2.264.945	2.264.945
omvangsafhankelijke rekenfactor x totale baten	1.437.461	1.329.159	1.303.079	1.269.703
	4.822.631	4.714.329	4.688.249	4.654.873
Publiek eigen vermogen begin	8.294.030	8.267.291	7.941.984	7.620.138
Resultaat begroting	-26.739	-325.307	-321.846	338.249
Publiek eigen vermogen ultimo	8.267.291	7.941.984	7.620.138	7.958.387
Verschil	3.444.660	3.227.655	2.931.889	3.303.514
Signaleringswaarde	1,71	1,68	1,63	1,71

Het publieke eigen vermogen ultimo 2021 bedraagt € 8.294.030 en is dus hoger dan de signaleringswaarde.

De ratio eigen vermogen (publiek eigen vermogen/normatief eigen vermogen) in 2023 wordt naar verwachting 1,7. De norm is 1. De conclusie is dat ons eigen vermogen hoger dan de norm is. Daar tegenover staat dat de risico's zijn, ingeschat op € 6,6 miljoen. Dus ons eigen vermogen is ten opzichte van de norm hoger dan de norm, maar dat is ook nodig gezien de ingeschatte risico's.

Als het eigen vermogen groter is dan de signaleringswaarde, kan het bovenmatig zijn. Is dit het geval dan kan dit een startpunt zijn voor de inspectie om het gesprek aan te gaan met het betreffende bestuur. Een bestuur kan immers goede redenen hebben om tijdelijk meer eigen vermogen aan te houden. De inspectie gaat de signaleringswaarde gebruiken in het toezicht op de doelmatigheid. Als een bestuur een goede onderbouwing heeft voor de hogere reserve, kijkt de inspectie of en hoe het geld uiteindelijk wordt besteed. De inspectie zal de komende jaren in ieder geval 5% van de besturen monitoren die met hun eigen vermogen boven de signaleringswaarde zitten.

Als conclusie is te trekken dat het eigen vermogen van voldoende omvang is om de ingeschatte risico's te dekken. De continuïteit van de organisatie is daardoor gewaarborgd. Ook de kengetallen onderbouwen deze conclusie. Ook blijft er nog ruimte over om investeringen ten laste van het eigen vermogen te doen.

6. Bestuursbesluit

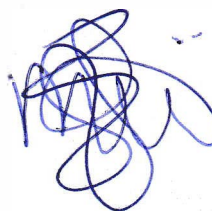
De directeur-bestuurder heeft in de vergadering van 30 november 2022 het voornemen uitgesproken om het jaarplan en de begroting 2023 voor het Voortgezet Onderwijs vast te stellen.

De toezichthoudende bestuursleden van Schoolbestuur L&E hebben het jaarplan en de begroting 2023 Voortgezet Onderwijs goedgekeurd in de vergadering van 30 november 2022.

Namens de toezichthoudende bestuursleden,

Mevr. M.D.F.H. van Herwijnen
Voorzitter

Mevr. M.J. Westerbeek
lid auditcommissie

De directeur-bestuurder heeft het jaarplan en de begroting 2023 voor het Voortgezet Onderwijs vastgesteld in de vergadering van 30 november 2022.

Namens Schoolbestuur L&E,

Mevr. drs. A.A.M. Schaafsma,
Directeur-bestuurder